

1865 Noen av de som utvandret til Amerika – 1

Dette er mindre oversikter over noen som utvandret, del 1. Kilde: Aarbok Trøndelag of America. Kommer flere i påfølgende bøker. (Bildene av personer og gravsteiner har jeg tatt selv).

Hegra 1865: Jens O. og Kristine Fossen.

Jens Fossen het opprinnelig Jens Olsen Geilhaugen, men skiftet navn i USA til Fossen, visstnok fra hans tid i Hegra hvor han jobbet på gården Fossen. Han ble født den 6. oktober (5. oktober) 1833 og giftet seg den 11. april 1859 med Kristine Larsdatter Rømo, f. 15. august 1830 i Skogn. De bodde på en plass de kalte for Dalsaunskogen under Dalsaunet. Foreldrene til Jens var Ola Jensen Brende (f. i Meråker 24. juni 1768, døde 3. juli 1838) og Marit Olsdatter Korstad, f. 1798. Foreldre til Kristine var Lars Johnson Korstad (f. 1798) og Gertrud Christophersdatter Rømo (f. 1800). Ei søster av Jens, Marit – f. 12. juni 1828, ble i Amerika gift med Hågen Toresen Kleven. Før Jens

Omtrent 2/3 av byen ble ødelagt, og mange ble drept

og Kristine kom sammen, hadde Jens ei datter, Marit (f. 25. oktober 1855, døde 20. november 1881) med Guri-Anna Beitlandsbjørg (f. 13. mai 1830). Denne Guri-Anna emigrerte også til Amerika, der hun ble gift med Petter H. Buvollen. Marit giftet seg med Arnt Pedersen Florbekken (f. 29. august 1859), blir igjen i Norge – og får tre barn: Gurina, Peder og Jonas Bernhard, og dør 26 år gammel. Da Marit døde utvandret Arnt til Amerika. Ungene ble igjen hos sine besteforeldre. Sønnen Jonas Bernhard Arntsen Kyllø (1878–1972), ble smed i Meråker og giftet seg i 1904 med Beret Marta Rollaugsdatter Svartås, f. 8. april 1880. Kristine hadde også et barn før ekteskapet med Jens, nemlig Hans Olsen (f. 1855). Halvbroren, Thomas Olsen Gjeilhaugen med familie, hadde dratt til Amerika i 63 eller 64. – Kristine og Jens forlot Trondheim den 4. mai 1865 om bord på (barken) *Bergen*. Antall passasjerer var 307. Turen tok 14 uker, flere uker enn normalt. Flere gikk tomme for mat. Kapteinen hadde også kun ved og vann for 12 uker. Det synes som familien bestod av to eller tre barn da de emigrerte. Sønnen Ola, født i Hegra den 17. juli 1859, og sønnen Lorents, født den 14. juni 1863. Sistnevnte døde under overfarten. Likeledes nevnes at de mistet ett barn til i løpet av reisen, men dette er uklart. Familien kom ikke lenger enn til Milwaukee. Da var det ikke mer penger. Jens fikk seg arbeid under innhøstingen, og klarte å skaffe kapital til billetter til Red Wing, MN. Her i området skulle de bli i hele fem år, mens Jens jobbet på ulike gårder for å finansiere ei vogn og et oksespann for reisen videre. Ei daglønn på en farm på den tiden var \$ 1,50 (ca. 10 kroner), som tilsvarer ca. \$ 20 i 2010 (ca. 125 kroner). I løpet av den tiden fikk de to barn, Louisa (1867–1943) og John (1869–1955). I mai 1870 satte de kursen for Renville County, men der var jorda ikke god nok, og de fortsatte ytterligere 6 uker til Otter Tail County, hvor de slo seg ned i Dane Prairie Twp, øst av Fergus Falls. Her levde de ved å grave seg inn i en haug (liten åskam). Her ble to barn til født: Gurine (1872–1924) og Michael (1876–1920). De bygde seg opp en farm, som de trakk seg tilbake fra i 1900 og flyttet inn til byen. De ble meget aktive inne kirka, og Jens ble samtidig den første presidenten for losjen «Heimskringla» innen Sons of Norway. Og det aller første møte og etableringen av Trondelag ble også holdt i Fergus Falls den 17. september 1908. Jens Fossen er derfor Charter Member. Den 22. juni 1919 ble både Kristine og Jens drept av en sykklon. Omtrent 2/3 av byen ble ødelagt. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Mary Benson, Minnetoka, MN. Se Årboka for historielagene 2008.

Hegra 1865: Ole J. Fossen.

Ole J. Fossen kom til Amerika som 6-åring sammen med sine foreldre Jens Gjeilhaugen og Kristine Rømo i 1865. Se tidligere omtale. Ole vokste opp i Goodhue County og Dane Prairie Twp. I voksenalder flytter han til Fergus Falls hvor han jobbet ved ei mølle, før han åpnet en egen butikk på Wash-

ington Avenue. Ole giftet seg den 16. oktober 1884 med Olive Satre (Sætre) (1859–1937) fra Aamot i Østerdalen. De fikk tre barn, hvorav to av de tjenestegjorde i Europa under wwI, den ene: Henry – som pilot. Ole Fossen var en meget aktiv person, med svært mange kommunale og kirkelige verv. Ole og Olive flyttet til Dane Prairie Twp, hvor de i dag hviler på First Lutheran kirkegård i lag med sine fire foreldre. Kirkegården har utsyn over *the Jens Fossen farm*. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Mary Benson, Minnetonka, MN.

Meråker 1865: Elisabeth Fundtaunet Bjugan.

Elisabeth ble født den 24. september 1846 i Meråker (d. 1928), som den eldste i en barneflokk på fire av Haldor Olsen Fundtaunaas (1812–1889) og Beret Maria Johnsdatter (1818–1883). Familien emigrerte fra Trondheim med skipet *Bergen* i 1865. På veien over Atlanteren kolliderte skipet med et isfjell og ble liggende å drive ved hjelp av pumper inntil skaden kunne utbedres. Familien slo seg først ned i Holden Twp i Goodhue County, før de senere flyttet til Roscoe Twp i samme County. Elisabeth giftet seg med Hans Johnson Bjugan fra Hegra den 17. juni 1866. De fikk 13 barn. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. John Knutson, Zumbrota, MN.

John Knutson 2011

Hegra 1865: Gunder Smaagaard.

Gunder E. Smaagaard ble kjent i Lac qui Parle County, MN for å ha vært en av de beste sheriffer området noen gang har hatt. Gunder ble født i Hegra den 20. mai 1851, som sønn av Erik Kristoffersen Smågård (1807–1852) og Gjertrud Pedersdatter Krisløk. Gjertrud var født i 1811, og var tippoldebarn av selveste Lars Bastiansen, byggeren av Værnes og giveren av altertavla i Værnes kirke. Se *Stjørdalens krønike*, bind 2, side 29. Faren døde da Gunder var 18 måneder gammel. To brødre av Gunder dro til Amerika først, så fulgte Gunder (14) og hans mor i 1865. Først bodde Gunder i Goodhue County, senere dro han til Lac qui Parle County, og ble en av de aller første som slo seg ned i Cerro Gordo Twp. Etter en stund dro han tilbake til Goodhue County hvor han giftet seg med Christiana Wilson. De fikk fem barn. Så tilbake til Lac qui Parle County og Madison hvor han livnærte seg som slakter. Samtidig ble han politimann. En stund oppholdt han seg i ND, men kom tilbake i 1912 da han ble valgt til sheriff i Lac qui Parle County. Nevøen Ellsworth ble i 1975 innvalgt i Minnesota House of Representatives. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Ardell Drube, Greeley, CO.

Stjørdal 1865: Gunnar Johnsen Froyum.

Gunnar Frøyum ble født den 5. september (10. sep 1849) på Nordre Frøian i Stjørdal. Han var den tredje av seks barn av John Gunderson Froyum (1818–1884) og Sigrid Haagensdatter Avelsgaard (1817–1878). Sigrid var søster av Mali, som var gift med Hågen Rollaugsen Krislök, senere i Amerika gift med Hågen Toresen Kleven. Gunnar er bror til Gjertrud (f. 2. mai 1847), som ble gift i Amerika med Torstein Hågensen Kleven. Familien emigrerte i 1865 med skipet *Bergen* fra Trondheim til Quebec. På veien over Atlanteren kolliderte skipet med et isfjell og ble liggende å drive ved hjelp av pumper inntil skaden kunne utbedres. Etter hvert kom de til Zumbrota i Goodhue County. Snart fikk de tak i en farm i Minneola Twp. Den 17. april 1887 gifter Gunnar seg med Dina Arnesdatter Goplen fra Torpo i Oppland. Hun kom over med sine foreldre og 7 søsken i 1869. Dina og Gunnar fikk 11 barn. Til å begynne med brukte Gunnar etternavnet Johnsen, men forandret det til Froyum i 1908. De

overtok farsgården og levde der til 1928, da de flyttet inn til Wanamingo. Gunnar døde den 26. mai 1934 og Dina i 1943. De hviler i lag med sine foreldre på Lands kirkegård i Zumbrota, MN.

Lånke 1866: Anders og Mary Lunke.

Anders Lånke ble født den 2. februar 1846. Foreldre var Anders Andersen Lånketrøen (1816–1845) og Mali Thomasdatter Dybvadstrøen (1817–1900). Faren døde den 13. juli ved et ulykkestilfelle i forbindelse med tømmerfløting i Leksa – før sønnen ble født. Anders jr. emigrerte til Amerika den 18. april 1866. På det tidspunktet kalte han seg Anders Andersen Lankemo. Han slo seg ned i Dane Prairie Twp i Otter Tail County, MN. I 1872 gifter han seg med Marie Volen, kalt Mary. Hun var født på Skatval. Mary døde brått den 1. desember 1911 og er gravlagt på Swan Lake kirkegård. På

Kåre Olav og Marie Skolmli på Lunkegrava på Swan Lake kirkegård, Minnesota

dødsattestet står kun: «*No doctor. Taken sick and died in about 20 minutes*». Familien var meget sentrale innen Swan Lake kirke og innen lokal politikk. Et obelisk monument preger deres gravsted. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Patti Goke, St. Cloud, MN. Dette paret har en unik samling av norskrelaterte antikviteter og produkter. Kanskje den største og mest verdifulle i verden i privat familieeie?

Patti og James Goke, mai 2011

Lånke 1866: Fru A. A. Trovaten.

Berit Hansdatter Lillemo ble født den 21. oktober 1865 på Vestre Lillemo på Stjørdal. Hennes foreldre var Hans Peter Hansen Lillemo (1840–1890) og Gunhild Torstensdatter Julset, f. 1842. Gunhild og Hans Peter giftet seg den 13. juni 1864 på Stjørdal. Familien bestående av de to, pluss to barn emigrerte til Amerika fra Trondheim med skipet *Victor* den 25. april 1866. Fra Quebec tok de seg til Kenyon, Goodhue County, MN. Der ble de i ett år. Far Hans Peter hadde 500 dollar. Han kjøpte et oksespann for 200 og ei vogn for 200, og i lag med seks andre familier dro de av sted til Douglas County. En slektning av Hans, Ole Thompson, som kunne engelsk, ble med og tok seg av etableringen den første tiden. Stedet de slo seg ned på het til å begynne med Chippewa, men ble senere omgjort til Brandon. Lille Berit (Betsy) var omkring tre år da de påbegynte byggingen av et hjem. En dag klatret hun på tømmerstokkene, som begynte å gli og skadet henne meget stygt. Det stod om livet, og det tok mange måneder før hun kunne gå igjen. Familien tok etternavnet Hanson, og bestod til slutt av 14 barn. Da Beret ble 14 år, kjøpte faren ei symaskin, og Betsy, som eldste datter, måtte sy alle klærne for hele familien. Hun sydde også for naboene. Og da hun var 19 år var Betsy kokke på hotellet i Brandon. Deretter dro hun til Fergus Falls for å utdanne seg innen konfeksjon. Betsy giftet seg med telemarkingen Austen A. Trovaten den 24. september 1887 i Cass County, ND. I 1898 dro de til Kent hvor de hadde en forretning og postkontor. Etter en stund dro de til Fargo, hvor Austen var redaktør i en norsk avis. De hadde åtte barn. Etter hvert utga Austen Trovaten tre aviser: *Fargo Posten*, *Vesten* og *Fram*. Han døde 10. juni 1927. Fru A. A. Trovaten døde 23. august 1946 i Clay County, MN. Hun var Charter Member av Trondelag of America.

Selbu 1866: Bernt Thompson.

Bernt ble født på Stor-Evja i Selbu den 15. desember 1822. Foreldre var Tomas Berntsen og Marit Halvardsdatter Berge. Den 14. januar 1855 gifter Bernt seg med Ingrid Estensdatter Gullseth fra Selbu. De fikk seks barn. Den 9. mai

1866 emigrerer de til Amerika. De forlot Trondheim med skipet *Neptunus*. Her er Bernt listet som Bernt Thomassen Lilleevjen.

Selbu torsdag den 30. mai 2013. Bak f.v: Jomar Valli, Berit Iversen Guldseth, Jon Evjen, Bjørg Evjen og Nils Petter Guldseth. Foran f.v: Mona Valli, Darlene Stadsvold, Byron D Stadsvold og Walborg Guldseth

Skipet hadde 402 passasjerer og et mannskap på 17. To døde om bord på overfarten. Familien slo seg først ned i Houston County, MN – hvor Bernt jobbet på en gård et par år. I 1869 flytter de til Dane Prairie Twp i Otter Tail County, MN. Fra St. Paul tok Ingrid og fire av barna et tog til St. Cloud. Bernt og to sønner gikk 60 miles (96 km) til fots med et oksespann og to kyr. I St. Clouds ble de møtt av Halldor Gullseth, kjent for «the great emigration». Bernt var en av de 200 som forlot Selbu den dagen. Huset de bygde var stort nok til å romme både kommunal administrasjon (town hall), skole og kirkelige handlinger. Bernt var med å starte Swan Lake kirke i 1876, og ble etter hvert meget engasjert innen politikk, tilhørende republikanerne. Bernt overlater farmen til sin sønn, Nels i 1891. Bernt døde den 16. august 1902. I obituary (nekrolog) står det at Mr. Thompson insisterte på å spasere til kirken den dagen, ble «overheated», som sammen med litt dårlig allmenn helsetilstand ble hans bane. Hans kone Ingrid døde 3. juli 1903. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Darlene Thompson Stadsvold, Rochester, MN.

Hegra 1866: Jonetta Larsdatter Romo.

Jonetta ble født den 26. april 1858 i Hegra. Hun var datter av Lars Jensen Rømo (1818–1890) og Riborg Iversdatter Rolfseng (1825–1896). Familien fikk sin førstefødte i 1847, han ble døpt Jens – men døde etter fire år. I 1855 kom en ny Jens. Han døde ett år senere. I 1863 fikk de en ny sønn, som naturlig nok ble døpt Jens. I 1866 emigrerer familien til Amerika. Jens den III klarte ikke reisen og døde underveis. Familien kom først

Arnulf Gresseth

til Roscoe, senere til Wanamingo, Goodhue County, MN. De hadde en farm nær Aspelund. Den 6. juli 1878 gifter Jonetta seg med Rolluf Rollufson Greseth, f. 13. april 1851 i Hegra, bror til oldefar til Arnulf Greseth, NRK. De ble boende i Roscoe, og fikk 10 barn. Paret døde henholdsvis i 1928 og 1938 og hviler ved Stordahl kirke, Zumbrota. Disse to er for øvrig besteforeldre til Phillip Goplen, som skulle bombe Moskva med atombombe, se bind nr. 9, side 185. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. John Knutson, Zumbrota, MN.

Stjørdal 1867: John P. Haave.

John P. Haave ble født den 14. januar 1839 på Stjørdal. Foreldre var Peder Johnsen Håve, f. 10. mars 1809, døde 29. oktober 1892, og Sollaug Johnsdatter Storflora (1814–1899). De eide Vestre Håve og hadde sju barn. Den 12. april 1867 gifter John Haave seg med Marta Johnsdatter Ertsgård, f. 4. oktober 1840. Hun var datter av John Petersen Ertsgård (1817–1889) og Sigrid Bjørnsdatter (1814–1893), og derved barnebarn av eidsvollsmannen. John og Marta emigrerte noen få uker senere til Amerika. De dro fra Trondheim den 2. mai og ankom Quebec med *Neptunus*. Derfra til Goodhue County, hvor de bodde frem til 1871. Da dro de med oksespann til området rundt Fergus Falls i lag med to andre familier, Ole Huseby og Tosten Bjorgum. De to siste fikk seg land i Dane Prairie, mens John Haave ble værende i byen,

Ivar Bremseth, Kjellrun Bremseth, Kåre Olav Skolmli og Marie Skolmli på Greseth-grava på Stordahl kirkegård i Roscoe, Minnesota den 22. oktober 2013

hvor han jobbet for George B. Wright, samt som snekker. I 1884 kjøpte han forretningen til John Hallberg. Han var delaktig i foreningslivet, County commissioner for Otter Tail County og hadde en rekke kommunale verv. Han var også med å stifte Tronderlag of America i 1908. Marta Haave døde i 1922. John døde i Fergus Falls den 10. oktober 1926. De var barnløse.

Meråker 1867: Daniel og Maria Eliason.

Daniel ble født den 15. oktober 1858 i Meråker, som sønn av Elias Olsen Lilleelven og Margrete Petersdatter Gilland, skjønt trolig var han et fosterbarn da hans opprinnelige mor var død. Daniel kom til Amerika ni år gammel i lag med tante Johanna og onkel Gudmund Torstensen Ravlo, begge født i 1814 og fra Østre Ravlo i Verdal. De var først en stund i Goodhue County, før de dro til Minnehaha County, SD. Deres hjem ble kjent som *the Eliason farm*. Daniel overtok farmen etter sin onkel i 1881 for \$ 500. Det var nok ikke rare farmen til å begynne med. Selv bodde han i et hus nærmere byen, og dro att og fram hver dag. Den 11. mars 1882 giftet Daniel seg med Maria H. Tideman, f. 20. november 1860 i Meråker. Hun var datter av Halvor Svendsen (1828–1909) og Maria Henningsdatter Graftaas (1828–1912). Denne familien emigrerte den 29. april 1875 med destinasjon Sioux Falls. Daniel og Maria fikk åtte barn. De bygde seg nytt hus i 1911. Daniel og Maria døde på 30-tallet. Farmen er i familien den dag i dag. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Glenn og Murial Eliason, Renner, SD.

Murial og Glenn Eliason i Renner, oktober 2013

Lånke 1867: Thomas Olsen Kleven.

Thomas Olsen Kleven ble født 14. mars 1842 i Lånke. Foreldre var Ole Olsen Klevan og Maline Thomasdatter. Thomas giftet seg i 1864 med Elisabeth Boraas (1836–1910). I 1867 utvandret de til Kenyon, MN. De forlot Norge med sine to barn på et skip de kalte for *Tønsberg* den 24. mai og kom til Quebec den 3. juli. Etter ankomst Amerika fikk de fem barn til. Så blir familien rammet. Den 9. juli 1876 holder de på å bade i ei elv like ved hjemmet. Far Thomas blir tatt av en kraftig strøm og drukner. En av sønnene, Ole Thomas, ble en kjent fiolinist ved Minneapolis Philharmonic Orchestra, inntil alkoholen tok knekken på ham. Han begynte da som fotograf, giftet seg med Anna Myrtle Johnson og flyttet til Grand Forks, ND. Den kommende generasjonen fikk sitt levebrød innen fotografering og musikk. Et oldebarn av Thomas Olsen Kleven

ble pressefotograf i Grand Forks Herald. Han ble drept i ei bilulykke første juledag i 1995. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Ernie Klevan, Stevensville, MT.

Lorents druknet som 11-åring

Hegra 1879: Theodor Emil og Ingeborg Anna Stras.

Theodor Emil Stras ble født den 26. juli 1857 i Stavanger. Han giftet seg den 31. august 1877 i Hegra med Ingeborg Anna Andersdatter Kleven Svartås. Ingeborg var født den 7. mars 1852 på Svartås under Kleven gård. Hennes foreldre var Anders Sivertsen fra Dybvadstrøen i Lånke, f. 31. oktober 1825, døde 30. januar 1901 og Lisbeth Gunnarsdatter Trøite, f. 6. desember 1832. De bodde på Svartås, som i dag eies av familien Zimmermann. Lisbeth hadde tre søsken, eller rettere sagt halvsøsken, da ingen av de fire barna hadde samme mor, og faren forble ugift i alle forholdene. Lisbeth hadde også ei tante, Sol-

Adele og Gordon Spidahl i Dent, Minnesota, den 18. oktober 2013

laug – som druknet i Stjørdalselva 10. juni 1834, 35 år gammel. Ingeborg Anna hadde ni søsken. Tre av disse reiste til Amerika, hvor broren Andreas meldte seg frivillig til den spansk-amerikanske krigen og ble såret og invalid. To andre brødre av Ingeborg Anna druknet: først Lorents, som druknet som 11-åring under bading i Kaldåa ved Borås i juli 1877. To år etter drukner broren Iver i Tanghølet etter en bytur. Den 7. mai 1879 emigrerte Theodor og

Ingeborg Anna fra Trondheim med dampskipet *Tasso*. Trolig først til Hull i England og videre derfra (via Liverpool) til Amerika og Oscar i Otter Tail County, MN. Der bodde bror til Theodor. De overtok hans farm. Theodor var veldig musikalsk. Familien var meget delaktige i foreningslivet, samt medlemmer av Hamar kirke. Theodor brukte å si når folk diskuterte religion: «*Each person is saved according to their own belief*». Familien Stras var opprinnelig ikke bønder, men hold på med bryggeri. De kom fra Stockholm, hvor kongen la alle bryggerier under staten. På et vis emigrerte Strasfamilien til Norge og Stavanger. Ingeborg Anna og Theodor Emil fikk 11 barn. Familien må anses å ha vært velstående, og en av de få som fant graset ganske så grønt på andre siden. Theodor Emil døde den 29. november 1922 i Oscar, Otter Tail County, MN. Ingeborg Anna døde den 7. desember 1929.

Meråker 1880: Marie Fersdahl Otterby.

Marie (Maria) Henriksdatter Fersdahl ble født den 18. oktober 1864. Hennes foreldre var Henrik Pedersen Hamre Sulåmo, f. den 4. mars 1828 og Marit Tommasdatter Kvernmo, f. 29. april 1826. De bodde på Sulåmo i Fersdalen. Familien bestod av sju barn. Broren Thomas, f. 13. februar 1858 (senere gift med Bertine Thompson) var den første som emigrerte til Amerika, i 1880. Deretter fulgte broren Martin i 1881 og søstera Kirsti i 1882. Den første, Thomas – dro tilbake til Norge i 1886 og hentet sine to siste søstre: Marie og Anne. De dro fra Trondheim om bord på *Hero* den 5. mai. Destinasjon var Baltic, SD. Marie fikk tjeneste hos familien H. O. Ustrud, sør av Baltic. Her satte hun seg virkelig i respekt. Hennes sønn, Alfred, har fortalt at vanligvis kom det fullt av mannfolk inn hos Ustrud for å spille kort. De tygde tobakk som de kun spyttet ut på gulvet (jfr. spyttebokser vi hadde i Norge før i tiden). Dette skulle Marie ikke ha noe av. Hun tok derfor kortene fra mennene og hidde de i ovnen. Maria giftet seg med Hans Larsen Otterby, født 17. mai 1852 i Telemark. Dette paret var meget aktive da West Nidaros kirke ble bygd i 1911. De fikk tre barn: Henry, Alfred og Joseph Melvin. Henry giftet seg aldri, mens de to andre brødrene giftet seg i et dobbelt bryllup den 27. september 1917.

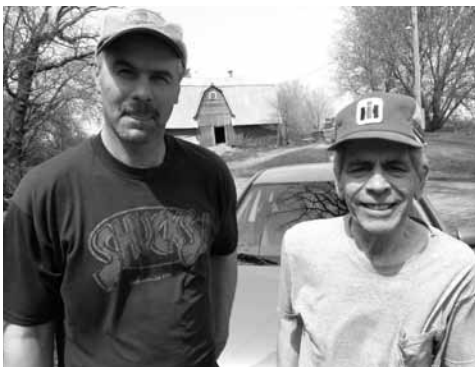

Til høyre: Gloria Johnson Mills, Marilyn Johnson og Linda Johnson Larson i mai 2011 ved West Nidaros Church

Hans døde den 19. desember 1929. Marie fra Fersdalen døde den 31. juli 1946 i Sioux Falls. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Linda Johnson Larson & Gloria Johnson Mills, Crooks, SD.

Selbu 1881: Peder Olsen Chesness.

Peder Olsen Kjøsnes ble født den 10. september 1859 på Nessheim i Selbu. Han var sønn av Ole Olsen Kjøsnes (1811–1862) og Anne Estersdatter Guldset (f. 1818). Peder hadde seks søsken. Peder emigrerte til Amerika i mai 1881, og kom til Minneapolis, hvor han fikk seg jobb som tømrer. Her møtte han Kaja Haarstad Gunderson (1860–1913). De giftet seg den 31. mai 1890. I 1895 kjøper de seg land i nærheten av byen Trondhjem. I mars 1913 kjøper de

Gerald (sønn) og Gaylord Chesness, mai 2011

seg en farm i Irving Twp, Kandiyohi County. Peder og Kaja fikk fem barn. Deres datter Corda, f. 1896, fikk som 14-åring polio, og ble bundet til rullestol inntil sin død i 1948. Sønnen Henry led av arthritis (giktbrudden) og ble heller ikke så gammel, kun 47 år. Det var en strevsom tur til sitt nye bosted. Kaja dør brått i september samme året. Peder døde i januar 1940. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Gaylord og Marlis Chesness, Hawick, MN.

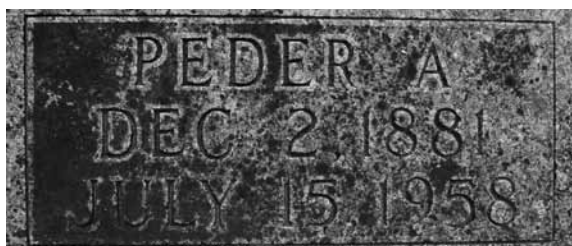
Tydal 1904: Peder og Anna Sakrismo.

Lisbeth Henningsdatter Stuedal (1858–1925) og Anders Pederson Bjørgum Sakrismo (1855–1925) ble foreldre til Peder og sju andre barn i Tydal. Peder jobbet i gruvene fra han var liten av. Han giftet seg den 27. oktober 1902 med Anna Svendsdatter Person Vold, f. 4. juli 1878 i Tydal. Hun var datter av Greta Larsdatter og Sven Erickson Løvlimo. De var ikke gift. Greta giftet seg senere med Lars Pederson Stuedal. I 1904 emigrerer Anna og Peder til Flom, MN, hvor de til å begynne med fikk være hos Peder sin onkel, Anders Henningson Stuedal. Peders to tanter: Maglie Larsen og Guri Nysetvold, bodde også i Flom. Etter å ha jobbet på farmer et par år,

Tvillingene Aaron & Arvid Swenson, Lyle og Margit Bakke

fikk de sin egen i Gatzke området i Marshall County, hvor så mange tydalinger slo seg ned. De hadde på denne tiden fått ei datter, Elisabeth. Om vinteren jobbet Peder med tømmer i Great Chippewaskogene rundt Bemidji, MN. I 1917 ba onkel Anders om at de kom tilbake til Flom og overtok gården hans. Det gjorde de. Det tok fem dager å få buskapet til Peder 110 miles (176 km). I 1923 kjøpte Peder sin første bil, en Chevrolet. Peder og Anna fikk åtte barn, som de fulgte tett opp under oppveksten, blant annet med kultur. Peder ble ekspert på bedømming av «beef cattle» på markedet i St. Paul. Familiens sterke bånd til Tydal og Norge vedvarte, og store deler av etterkommerne har vært i Norge. Anna døde i januar 1957. I mai 1958 bestemte Peder seg for å besøke gamle landet og Tydal. Etter å ha vært i Tydal noen uker, satte han seg ned for å skrive et brev til sin sønn – fra sitt barndomshjem. Peder reiste seg aldri mer opp. Han døde der og da, 54 år etter at han forlot sitt kjære

Tydal. Liket ble fløyet til Flom i Amerika, hvor han nå hviler ved siden av sin Anna på Immanuel kirkegård. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Yvonne Opdahl, Waubun, MN.

Selbu: Brynhild Monsdatter Kallar.

Brynhild ble født den 29. september 1846 på Kallar Nordigarden i Selbu. Foreldre var Mons Olsen Kallar (1809–1888) og Ingeborg Gundersdatter Rolset (1808–1883) fra Utigarden. I 1871 nedkom Brynhild med en sønn, Mikal – som døde året etterpå. Faren var Erik Olsen Kallarstøen. Det synes som Brynhild emigrerte i 1877. Hennes barnebarn skal en gang ha uttalt at Brynhild, som tok navnet Betsy i Amerika – hadde en gang sagt at hun forlot hjemmet og Selbu på grunn av farens pietistiske syn og strenge levesett. De måtte gå en mil til kirke hver søndag. Og hun måtte lære alt. Nå kan nok dette bestrides litt, da gården ikke lå lenger enn 30 minutters gange fra kirka! Betsy giftet seg med John Swenson fra Østfold, f. 1852. Deres datter Marie har fortalt at de bodde i ei jordhytte i Brookings County, SD. Hennes mor var meget redd for at indianerne skulle komme hver gang hun var alene. Og hun var nok mye

Amy Elverud Michelsen og hennes far Lyle Elverud

alene. Mannen utviklet drikkeproblemer, som endte opp i skillsmisse. Og hans omgang med alkohol resulterte også i ei ulykke med hest og vogn, hvorpå gravide Betsy ble så skadet at hun mistet et tvillingpar (aborterte).

Betsy likte å fiske, og ellers hjalp til så godt hun kunne der hun bodde hos en av sine døtre. John Swenson døde i 1915, uten at noen visste noe om ham før i 2000, da familien fant hans dødsattest ved Silent Hill kirkegård i Aneta i Nelson County, SD. Betsy døde i Leeds, ND den 24. november 1923. Hun ble gravlagt på kirkegården i Leeds i Benson County. Det ble ikke reist noe kors eller annen markør. Gravplassen ble senere familiegrav for Elverud. (Albert E. Elverud 1875–1934 er oldefar til Amy). I 1999 satte et oldebarn av Betsy opp en gravstein til minne om Betsy Swenson, hvis liv var ganske så tøft, og hvor hennes gravplass var umarkert i 75 år. Alle personalia vedrørende slekt og etterslekt er tilgjengelig, ref. Amy Elverud Michelsen, Anoka, MN.

